

Krátké eucharistické úvahy k eucharistickému kongresu

Každá z eucharistických minikatechezí má být přečtena na závěr bohoslužeb, je doplněna několika citáty, z nichž kněz může některé zakomponovat do textu, připojit na závěr nebo zcela vynechat podle vlastní úvahy. Na Slavnost seslání Ducha svatého (9. 6.) se katecheze k eucharistickému kongresu vynechá.

Z Acta Curiae Archiepiscopalis Pragensis z dubna 2019 (čj. A/2019/3955):

Kardinál Dominik Duka OP, arcibiskup pražský, vyhláší konání arcidiecézního eucharistického kongresu s názvem Eucharistia et labor ve dnech 28. 4. až 20. 6. 2019.

Název kongresu byl vybrán tak, aby odkazoval na osobnost kardinála Josefa Berana, jehož 50. výročí úmrtí si letos připomínáme, a zároveň je to letos 70 let od počátku jeho internace. Eucharistia et labor je jeho biskupské heslo. Kardinál Beran v předvečer slavnosti Těla a krve Páně dne 18. 6. 1949 ve strahovském klášterním kostele pronesl veřejně jedno ze svých posledních kázání, ve kterém vyzýval věřící k větší jednotě s biskupem, k vytrvalosti a lásce ke Kristu v těžké době, kterou zakoušeli. Druhý den se měl konat průvod Božího těla. Katedrálu však obsadili členové Lidových milicí a příslušníci StB a arcibiskup se stal vězněm ve vlastním domě, čímž začala jeho internace.

Prosíme duchovní správce farností, aby v rámci ohlášek přednesli věřícím krátké eucharistické úvahy o následujících nedělích: 28. 4., 5. 5., 12. 5., 19. 5., 26. 5., 2. 6., 16. 6. Texty těchto úvah budou rozeslány e-mailem a budou rovněž k dispozici na intranetu Arcibiskupství pražského. Sepsáním byl pověřen PhDr. Radek Tichý, Ph.D., S.L.D.

Tímto kongresem chceme vzdát Bohu chválu, chceme ale také vyjádřit vděčnost a uznání všem kněžím, kteří s láskou a neúnavně den za dnem slaví mši svatou a umožňují věřícím přístup k hostině Páně.

1. Vzal chléb (28. 4.)

Uvedení

Draží přátelé, bratři a sestry v Kristu, náš skromný eucharistický kongres je doplněním dluhu za nemožnost konat diecézní eucharistický kongres v rámci přípravy na Národní eucharistický kongres v Brně; byl k tomu dostatečný důvod: jednak bylo v Praze setkání Taizé a poté, v květnu, týden evangelizace. Obě aktivity byly vyčerpávající pro naši arcidiecézi. Také Vám za Vaši námahu patří můj dík.

V letošním roce uplynulo 70 let od zmařené slavnosti Těla a Krve Páně; tato slavnost byla posledním veřejným vystoupením kardinála Josefa Berana. To je jeden z důvodů konání našeho náhradního a skromného diecézního kongresu. Druhým důvodem je naléhavá výzva k naší očiště a odvaze jít cestou, kterou vytyčil zmíněný kardinál Beran svým heslem „Eucharistia et labora“ („Eucharistie a práce“). V nedělích před letošní slavností Těla a Krve Páně bude na závěr mše svaté zaznívat slovo o eucharistii.

Dominik kardinál Duka OP, arcibiskup pražský

Přinášení darů a dobro stvořeného světa

V dnešní katechezi k eucharistickému kongresu se zastavíme u toho, že podle vzoru Ježíšovy Poslední večeře používáme při mši svaté chléb a víno, plody země a lidské práce.

Kdysi bývalo zvykem, že lidé, kteří přicházeli na mši, přinášeli chléb, který sami upekli doma, nebo dokonce víno, které zezlátlo na jejich zahrádce a vyzrálo v jejich sklepě. Odráží to i naše legenda o svatém Václavu, když říká, že kníže sám „pekl oplatky“ a „lisoval víno“. Lidé tedy přinášeli na oltář dary, v nichž nechali svůj vlastní čas, energii a práci, tedy vlastně kus sama sebe. Znamená to také, že se ke službě Bohu přinášely obyčejné, každodenní prvky, skutečný chléb náš vezdejší. Konečně to znamenalo, že materiální věci, které člověk bere ze stvoření a sám je dotváří, jsou dobré.

My dnes ke mši nepřinášíme vlastní potraviny, hostie jsou nekvašeným chlebem, který nemíváme doma na stole, víno ke mši je vybíráno jen mimořádně kvalitní a přírodní, nebývá v každé vinotéce. Ale přesto i nás dnes eucharistie učí stejné věci jako kdysi: Hmota není něco špatného, ale dobrého. Bůh materiální svět tvoří, dává, přijímá, proniká a zduchovňuje. Bůh také zve člověka, aby s ním v materiální oblasti spolupracoval: Bůh svět stvořil a člověk je pozván, aby jej dotvářel: z obilí pekl chléb a z hroznů dělal víno. A to, co

člověk dělá, jeho práce a námaha, radosti i starosti, vše může být přineseno do bohoslužby a na oltář.

Heslo kardinála Josef Berana znělo: „Eucharistia et labor“, Eucharistie a práce. Náš každodenní život, naše práce a povinnosti se slavením eucharistie úzce souvisejí. A čím více prožíváme naši každodennost s Bohem, tím lépe budeme také prožívat každou mši svatou.

Doplňující texty pro vlastní potřebu

Legenda o sv. Václavu

Václav v době žní, vstáváje ještě za noci, tajně vycházel do polí, požíval pšenici, nosil ji na ramenou do svého domu, zde mlátil, v mlýncích smílal a mouku přesíval a (...) pekl oplatky. Stejně tak s věrným služebníkem chvátil za nočního ticha na svou vinici, zde česali hrozny, hustě je nakladli do putny, skrytě nosili do jeho světničky, tam lisovali víno v lisu a nalévali do džbánu. A to vše dělal proto, aby tak mohli kněží přinášet Pánu oběť spásy. (*Crescente fide*)

kardinál Josef Beran

Eucharistie a práce. Nepatrnou hláskou je „a“. Spojuje však neobsáhlé pojmy. Práce – vše veliké, krásné, vznešené a ušlechtilé v řádu přirozena. Eucharistie – zdroj vši velikosti, krásy a ušlechtilosti nadpřirozené. A ve spojení obou spočívá základ všeho dobra. Co je tělo bez duše, to je přirozeno bez nadpřirozena, to je práce bez Eucharistie. (*Pastýřský list, 8. prosince 1946*)

Papež Benedikt XVI.

Jednoduché a pokorné gesto přinášení darů má velký význam: v chlebu a vínu je celé stvoření Kristem Vykupitelem přijato, aby bylo proměněno a přineseno Otci. V této perspektivě přinášíme na oltář i každé utrpení a bolest světa s jistotou, že v Božích očích je všechno cenné. (*Sacramentum caritatis, 47*)

Papež František

Centrem mše svaté je oltář. A oltář je Kristus. Vždy musíme sledovat oltář, který je středem mše svaté. Jako plod země a lidské práce přinášíme chléb a víno a v tomto daru přinášíme také sami sebe Bohu, Otci všemohoucímu, pro dobro celé jeho svaté církve. „Takže život věřících, jejich chvála, jejich utrpení, jejich modlitba, jejich práce jsou spojeny s Kristovou chválou a modlitbou, s jeho utrpením a prací i s jeho bezvýhradnou obětí, a tím získávají novou hodnotu.“ (*KKC 1368*) Naše dary jsou samozřejmě nepatrné, ale Kristus potřebuje od nás toto malé množství. Pán od nás žádá málo, ale dává nám mnoho. Žádá nás o otevřená srdce; žádá nás, abychom usilovali o to být lepší, abychom přijali toho, kdo se nám v eucharistii nabízí; žádá nás o tyto nepatrné dary chleba a vína, které se stanou jeho tělem a krví. (*audience, 28. února 2018*)

2. Vzdal díky (5. 5.)

Eucharistická modlitba

Minule jsme mluvili o tom, že při mši následujeme Krista, který „vzal chléb a víno“. Dnes se zastavíme u toho, že nad nimi vzdal díky.

Děkování za pokrm a za nápoj, tak jak je to také zvykem v mnoha našich rodinách, bylo součástí židovského slavnostního jídla, kterým začínal předvečer sedmého dne v týdnu. Židovské děkovné a prosebné modlitby nad pokrmem použil u Poslední večeře také Ježíš. V nich má původ eucharistická modlitba, kterou používáme při mši.

V naší eucharistické modlitbě právem klademe největší důraz na proměňování, kdy kněz zvolna a zřetelně opakuje Kristova slova a všichni z úcty klečí. Tato část nás vynikajícím způsobem spojuje s Ježíšovou Poslední večeří a s jeho obětí na kříži, kterou Poslední večeře předznamenala. Neměli bychom ale přehlédnout tzv. epiklézi, což je prosba o Ducha svatého, kterou kněz říká dokonce dvakrát: Nejprve před proměňováním, když vztahuje ruce nad dary a prosí, aby je Duch svatý proměnil v tělo a krev Ježíše. Druhá epikléze je po proměňování – tehdy kněz prosí, aby Duch svatý proměnil ty, kdo půjdou ke svatému přijímání, v Ježíšovo tělo, kterým je církev. Důležitým prvkem eucharistické modlitby je také Amen – závěrečné zvolání všech přítomných. Znamená, že kněz se modlil také jejich jménem, že se všichni k jeho modlitbě připojili nasloucháním, že jí rozuměli a že jeho modlitbu potvrzují. A konečně eucharistickou modlitbu konáme „spolu s anděly a svatými“, jak zaznívá těsně před zpěvem *Svatý*. Eucharistická modlitba nás totiž spojuje s nebem.

Doplňující texty pro vlastní potřebu

Sv. Jan Zlatoústý

„Není to člověk, kdo způsobuje, že to, co je zde, se stává tělem a krví Krista, ale sám Kristus, který byl za nás ukřižován. Když kněz pronáší tato slova, je obrazem Krista, ale moc a milost patří Pánu. Říká: ‘Toto je moje tělo.’ Toto slovo proměňuje předložené věci... Kdysi vyslovená věta ‘toto je moje tělo’ od té chvíle až do současnosti, a dokonce do Kristova příchodu, u kteréhokoli stolu v kostele dovršuje oběť.“ (*De prodizione*, 1, 6)

Římský misál

Hlavní prvky, ze kterých se skládá eucharistická modlitba, se mohou rozlišit takto: 1) Děkuvzdání (vyjádřené zvláště prefací): kněz jménem veškerého svatého lidu oslavuje Boha Otce a vzdává mu díky za celé dílo spásy nebo za jeho určitou část podle různého charakteru dne, svátku či doby. 2) Aklamace: celé shromáždění se připojuje k nebeským zástupům a zpívá *Svatý*; tato aklamace je součástí eucharistické modlitby, pronášejí ji všichni společně s knězem. 3) Epikléze: církev zvláštními prosbami vyprošuje sílu Ducha svatého, aby věřícími přinesené dary byly proměněny, a tak se staly Kristovým tělem a krví, a aby neposkvrněná oběť byla ke spáse těm, kdo na ní budou mít účast při svatém přijímání. 4)

Zpráva o ustanovení a proměňování: slovy a činy Kristovými se koná oběť, kterou Kristus ustanovil při Poslední večeři, když obětoval své tělo a krev pod způsoby chleba a vína, dal je apoštolům k jídlu a pití a dal jim příkaz, aby toto tajemství nepřetržitě slavili. 5) Anamnéze: církve plní příkaz obdrženy skrze apoštoly od Krista Pána a slaví Kristovu památku vzpomínkou zvláště na jeho požehnané utrpení, slavné vzkříšení a nanebevstoupení. 6) Podání oběti: při slavení této památky církve, a to především ta, která je tu teď shromážděna, obětuje v Duchu svatém neposkvrněnou oběť Otci. Církve usiluje dosáhnout toho, aby se věřící učili obětovat nejen neposkvrněnou oběť, ale i sami sebe, aby byli den ze dne Kristem prostředníkem vedeni k sjednocení s Bohem a mezi sebou, aby tak Bůh byl všechno ve všem. 7) Prosby: jimi se vyjadřuje, že eucharistie se slaví ve společenství s celou církví jak nebeskou, tak pozemskou, a že se přináší oběť jak za ni, tak za všechny její členy, živé i mrtvé, kteří jsou povoláni k účasti na vykoupení a spasení získaném Kristovým tělem a krví. 8) Závěrečná doxologie: jí se vyjadřuje oslava Boží; stvrzuje a uzavírá ji aklamace lidu: Amen. (*Všeobecné pokyny*, 79)

Jean Corbon

V eucharistické anafoře je tedy slavena událost Velikonoc. V ní se naplňuje evangelium, v ní Duch pozvedá naše srdce, aby nám dal účast na nanebevstoupení Pána, na onom jásavém návratu k Otci, v němž je veškerá skutečnost, která je milostí, konečně osvobozena od smrti a stává se díkyvdáním... Z oltáře se zvedá volání ukřižovaného Slova, s nímž se spojuje sténání nevěsty: „Otče, sešli na nás a na tyto dary svého oživujícího Ducha. Učiň z tohoto chleba svaté tělo tvého Krista, z toho, co je v tomto kalichu, drahocennou krev tvého Krista, proměň je svým svatým Duchem.“ Ježíš je vzkříšen jednou provždy, protože Duch přišel naplnit jeho radikální odevzdanost do vůle Otce: Kristova smrt byla darem jeho života. Zde spočívá palčivý i jásavý realismus svátostné epikléze. Bodem začlenění liturgie do našich posledních časů je naše smrt, smrt, do níž Ježíš vstoupil v krajnosti své lásky. Nyní k ní soucítění Otce připojuje každého člověka a dává prýštit svého Ducha z boku milovaného Syna. Událost epikléze spočívá v tomto daru: Duch Ježíše se rozlévá do smrti člověka, aby mu daroval život. Rozlévá se na každé tělo, které se mu nabídne, a jeho proměňující energie dává účast na vzkříšení Ježíše: zraněné údy jsou přičleněny k neporušitelnému Tělu a žijí v něm. (Jean Corbon, *Liturgie pramene*, Krystal OP 2015, 113-114)

3. Lámal (12. 5.)

Eucharistie a jednota církve

Minule jsme mluvili o tom, že při mši následujeme Krista, který „vzdal díky nad chlebem a vínem“. Dnes se zastavíme u toho, že chléb rozlámal.

Rozlomení hostie během zpěvu *Beránku Boží* je tak nenápadným gestem, že se může snadno stát, že si ho někdo třeba ani nevšimne. V židovské večeři patřilo gesto lámání chleba otci, který se stará o svou rodinu a o ty, kdo jsou mu svěřeni. Bylo to také gesto pohostinnosti, péče o ty, kdo jsou chudí nebo na cestách. Když Ježíš rozlámal chléb, byl to shrnutí jeho celého životního příběhu, jeho rozdáni se pro druhé a zároveň předznamenání jeho oběti na kříži. A konečně rozlámání chleba je gesto jednoty. Ti, kdo pojídají kousky jednoho chleba, patří k sobě.

Při mši se většinou láme jen jedna kněžská hostie, ale i dnes má toto gesto svůj význam. Eucharistie nás učí, že patříme do Boží rodiny, o kterou Bůh Otec pečuje. Učí nás také, že jsme chudými poutníky, kteří potřebují velkorysost svého Boha. Když se ve mši láme chléb, máme doslova před očima, že i pro nás Ježíš obětoval, rozdal svůj život. A když spolu s ostatními přijímáme chléb proměněný a rozlámaný na oltáři, Kristovo tělo, skutečně jsme s nimi sjednoceni, „zpečeni“ do jediného těla Kristova, kterým je církev.

Doplňující texty pro vlastní potřebu

Didaché

„Modlitba při lámání chleba: ‘Jako byl tento chléb, který lámeme, roztroušen po horách a shromážděný se stal jedním, tak ať je shromážděna tvá církev od končin země do tvého království.’“ (*Didaché*, 9)

Sv. Jan Zlatoústý

Poznejme div této svátosti, cíl jejího ustanovení, účinky, které vyvolává. Stáváme se jedním tělem, praví Písmo, údy z jeho těla a kostmi z jeho kostí. Toto působí pokrm, který on nám dává: Mísí se s námi, abychom všichni byli jedno, jako je tělo spojeno s hlavou. (*In Joannem*, 46)

Sv. Augustin

Jste-li tělo Kristovo a jeho údy, je na oltáři Páně předkládáno vaše tajemství a vy přijímáte své tajemství... Říká se ti: „Tělo Kristovo“ a ty odpovídáš: „Amen.“ Bud' tedy údem Kristovým, aby tvé „amen“ bylo upřímné. (*Sermones*, 272)

4. Dával (19. 5.)

Svaté přijímání

Minule jsme mluvili o tom, že při mši následujeme Krista, který „chléb lámal“. Dnes budeme mluvit o tom, že jej – spolu s vínem – dával svým učedníkům.

Bůh stvořil člověka tak, že musí jíst a pít, bez pokrmu se neobejde. Ale aby lidem došlo, že ve skutečnosti se – více než bez jídla a pití – neobejdou bez Boha, stává se sám Boží Syn pokrmem a nápojem. A to, co v našem životě působí normální strava: totiž že udržuje život, dává sílu, také radost a jiskru, to nám nadpřirozeným způsobem dává přijímání eucharistie: udržuje náš život až tak, že bude trvat věčně, dává sílu mít rádi druhé, dává našemu vnitřnímu životu radost a jiskru Ducha svatého.

Kdykoli jíme normální pokrm, ten se v nás mění v naše tělo. Naše tělo si přizpůsobí jídlo. Ale kdykoli přijímáme eucharistický pokrm, děje se něco opačného. Ježíš v eucharistii je živý, on je silnější – a on si přizpůsobí nás. Svátým přijímáním se stáváme Ježíši podobnými: Už nežijeme my, ale žije v nás on. Můžeme mít rádi, jako měl on. Můžeme lámat a dávat svůj život pro druhé jako on. Můžeme žít věčně jako on. Jako byl on bez hříchu, tak také my dostáváme sílu hříchu odolat. Jako bylo jeho tělo vzkříšeno, tak bude také naše. Díky eucharistii.

Doplňující texty pro vlastní potřebu

Sv. Augustin

Slyšel jsem tvůj hlas: „Jsem pokrm velkých: staň se velkým, a budeš mne jíst. A nebudeš mě ty proměňovat v sebe jako pokrm pro tělo, ale budeš proměňován ve mne.“ (*Vyznání*, 8, 10)

Sv. Cyril Alexandrijský

Abychom splynuli s Bohem a mezi sebou, ačkoli má každý svůj odlišný svéráz, vymyslel si jednorozený Syn skvostný prostředek: Jediným tělem, totiž svým vlastním, posvěcuje své věřící v tajemném společenství a působí, že jsou jedno tělo s ním a mezi sebou. (*In Joannem*, 11)

Katechismus katolické církve

Co působí hmotný pokrm v našem tělesném životě, to podivuhodným způsobem uskutečňuje přijímání v našem duchovním životě. ... Přijímání nás odděluje od hříchu. ... Jako tělesný pokrm slouží k tomu, aby obnovil ztracené síly, tak eucharistie posiluje lásku, která má v každodenním životě sklon slábnout; takto oživovaná láska zahlazuje všední hříchy. ... Ti, kdo přijímají eucharistii, jsou mnohem úžeji spojeni s Kristem. Stejným poutem je Kristus spojuje se všemi věřícími v jednom jediném těle. (*KKC* 1392 – 1396)

5. Toto je moje tělo (26. 5.)

Ježíšova přítomnost v eucharistii

Minule jsme mluvili o tom, že Ježíš dával svým učedníkům chléb a víno. Dnes se zastavíme u toho, že v eucharistických způsobách je opravdu on sám přítomen.

Když někteří z Ježíšových posluchačů slyšeli, že by měli jíst jeho tělo a pít jeho krev, přišlo jim to natolik absurdní, že přestali být jeho učedníky. A Ježíš je v tu chvíli nezadržel, aby se jim omluvil, že to bylo jen přirovnání. Když Ježíš, který je pravda a mluví pravdu, při Poslední večeři řekl: „To je moje tělo, to je moje krev...“, opravdu tomu tak bylo. A při každé mši slavené podle vzoru Poslední večeře tomu tak je: chléb sice vypadá a chutná jako chléb, ale je to Ježíšovo tělo, narozené z Panny Marie, ukřižované a vzkříšené; víno voní a chutná jako víno, ale je to Ježíšova krev, prolitá na kříži za všechny na odpuštění hříchů.

K přijímání eucharistie tedy přistupujeme s velikou láskou, touhou a úctou jako ke skutečnému Božímu Synu. Každé gesto přijímání, ať už do úst nebo na ruku, ve stoje nebo v kleče, má tuto víru v Kristovu přítomnost vyjádřit. Také eucharistii uchovávané ve svatostánku nebo přinášené nemocným náleží gesto lásky a úcty, kterým je pokleknutí.

Protože je v proměněném chlebě i po skončení mše skutečně přítomen Ježíš, velmi nám prospívá jakákoli modlitba před svatostánkem nebo ještě lépe před eucharistií vystavenou v monstranci. Adorace, klanění, projev víry a důvěry je tichým přebýváním v Ježíšově přítomnosti, díváním se na něj.

Doplňující texty pro vlastní potřebu

Sv. Augustin

Nikdo ať nejí tento chléb, když ho předtím neadoroval; hřešili bychom, kdybychom ho neadorovali. (*Enn. in Ps.*, 98, 9)

Svatá Terezie z Ávily

„Vnitřní modlitba, podle mého názoru, není nic jiného než důvěrný vztah přátelství, v němž člověk důvěrně hovoří s tím, o němž ví, že je jím milován.“ (*Vlastní životopis*, 8)

Kardinál Josef Beran

Jestliže znovu připomínám, že je třeba více se modlit, pak tím nechci říci, abychom zmnožili své modlitby, nýbrž abychom se prohloubili v duchu modlitby. Musíme mít v denním svém rozvrhu čas věnovaný modlitbě. Ve všední dny i sebekratší, v neděle rozhodně delší. Ale modlitbou zde rozumím i zbožné písni, jimiž naše matky provázely své práce v domácnosti i při hospodářství, rozumím dále i každou ať tělesnou, ať duchovní práci posvěcenou dobrým úmyslem. „I když jíte, i když pijete, i když cokoliv jiného činíte, číňte vše ke cti a slávě Boží“, napsal sv. Pavel. Pozvedat mysl svoji i při práci občas k Bohu, vzpomenout na jeho

stálou přítomnost, zaskočit během vycházky neb cesty do kostela k sebekratší návštěvě Velebné Svátosti, to vše jen utvrzuje ducha modlitby, to vše je modlitba. Požehnání Boží v odměnu za to provází práce naše, takže vše lépe vykonáme, s větším úspěchem a lepším výsledkem i v kratší době. (*Pastýřský list*, 4. února 1947)

Raniero Cantalamessa

Když pohlížíme na Ježíše ve Svátosti oltární, plníme proroctví vyslovené o Ježíšově smrti na kříži: Budou hledět na toho, kterého probodli. Ano, taková kontemplace už je sama proroctvím, protože předjímá to, co budeme věčně dělat v nebeském Jeruzalémě. (*Eucharistie – naše posvěcení*, Karmelitánské nakl. 1997, str. 70)

6. To konejte na mou památku (2. 6.)

Eucharistický způsob života

Minule jsme mluvili o tom, že Ježíš zůstává s námi v proměněném chlebě a víně. Dnešním tématem je, jak my můžeme žít eucharistickým způsobem života.

Ježíš řekl při Poslední večeři dvakrát: „Toto konejte“! Řekl to nejprve poté, co svým učedníkům podal k jídlu své tělo a krev. Řekl to podruhé, když jim umyl nohy. Vyslyšet tento jeho příkaz, konat to, co on si přál, znamená samozřejmě slavit mši svatou. Znamená to ale také svým životem žít naplňovat to, co mše znamená.

Při bohoslužbě v kostele se používá chléb náš vezdejší, každodenní chléb: Také to, co konáme ve všední den, můžeme žít jako Boho-službu, službu Bohu. Při mši se chléb a víno obětují v modlitbě chvály: Své každodenní záležitosti můžeme pojmout jako obětní dar pro našeho Boha a chválit v nich jeho jméno. Proměněný chléb se ve mši láme a rozdává: Každý den můžeme my lámat svůj život do množství povinností a protichůdných vztahů. Eucharistie do nás vlévá Boží lásku: Touto láskou, kterou ve svatém přijímání dostáváme, můžeme mít my rádi lidi okolo nás. V eucharistii Kristus zůstává přítomen i po skončení mše: Každý den můžeme mít radost, že ti, kdo se potkávají s námi, mohou se skrze nás setkat s Ježíšem.

Ke svatému přijímání přicházíme vždy jako chudí, kteří si nemohou nic zasloužit, a které Bůh přesto sytí eucharistickým chlebem. Eucharistický způsob života je, že my s podobnou velkorysostí, jakou má Bůh k nám, přistupujeme k těm, kdo se nám nijak nemohou odvděčit, kdo jsou potřební, anebo otravní či chudí.

Doplňující texty pro vlastní potřebu

Římská liturgie

Buď si vědom toho, co konáš při liturgii, a také podle toho žij; svůj život připodobňuj tajemství Kristova kříže. (*Svěcení kněží*)

Svatý Jan Zlatoústý

„Chceš prokazovat úctu Kristovu tělu? Nepřehlížej tedy, že je nahý: abys mu tady v chrámě neprokazoval úctu hedvábnými rouchy, a venku nepřehlížel, že jej deptá zima a nahota. Kdo řekl: To je mé tělo, je týž, který řekl: Viděli jste mě hladovět, a nedali jste mi jíst, a také: Cokoli jste neudělali pro jednoho z těchto nejposlednějších, ani pro mne jste neudělali. (*Homilie na Matouše, 50*)

7. Na tvůj příchod čekáme (16. 6.)

Eucharistie a život věčný

Minule jsme mluvili o tom, že můžeme žít eucharistickým způsobem života. V dnešním posledním zamyšlení zmíníme, že eucharistie je přípravou na život věčný.

Když Ježíš při Poslední večeři podal svým učedníkům kalich se svou krví, řekl jim také, že už nebude pít z plodu révy, dokud nepřijde Boží království. My při každé mši po proměňování voláme: „Tvou smrt zvěstujeme, tvé vzkříšení vyznáváme, na tvůj příchod čekáme.“ Každé slavení eucharistie nás připravuje na věčnou hostinu v nebeském království, o níž Ježíš tak často hovořil ve svých podobenstvích.

Eucharistie nás učí, že Boží blízkost a lásku, kterou nyní můžeme vnímat jen pomocí symbolů a znamení, jednou zažijeme tváří v tvář. To je křesťanská naděje, to je zdroj naší vytrvalosti a houževnatosti. Jestliže chodíme na mši a věříme, že kdo jí Kristovo tělo a pije jeho krev, má život věčný, pak se na správnou příčku hodnot a prožívání dostávají naše osobní i rodinné radosti a starosti, ale i politické či ekologické problémy soudobého světa.

To proto, že v eucharistii jsou chléb a víno zcela proniknuty Boží mocí, takže jsou tělem a krví Krista. A my věříme a očekáváme, že až Kristus znovu přijde, bude „všechno ve všem“. To znamená, že podobným způsobem jako eucharistii pronikne a promění všechno stvoření a každého člověka. Tento viditelný svět je dočasný a všechno pomíjí. Ale Ježíš Kristus, který za nás dal své tělo a prolil krev, je věčný.

Doplňující texty pro vlastní potřebu

List Diognetovi

Křesťané se neliší od ostatních lidí ani původem, ani řečí, ani způsobem života. Nemají vlastní města, nemluví zvláštní řečí, nežijí odlišným způsobem. V odívání a jídle se přizpůsobují domácím zvykům. Co se týče života, dávají neuvěřitelný příklad vzorného života. Mají vlastní vlast, avšak žijí jako cizinci. Cizina je jim vlastní a vlast cizinou. Žijí na zemi, bydlí však v nebi. Prostě řečeno: Jako je duše v těle, tak jsou křesťané ve světě. Duše dlí v těle, avšak není z těla. Křesťané bydlí ve světě, a nejsou ze světa. (*List Diognetovi*, 5 – 6)

Benedikt XVI.

Svátosti jsou skutečností, která patří k církvi putující v čase až k plnému zjevení vítězství zmrtvýchvstalého Krista. Taktéž ale platí, že zvláště v eucharistické liturgii máme možnost již předem zakoušet eschatologické završení, k němuž kráčí každý člověk a celé stvoření. I když je pravda, že jsme všichni ještě na cestě k naplnění své naděje, nic to neubírá na faktu, že vše, co nám Bůh dal, nachází své naplnění v Panně Marii, Matce Boží a Matce naší. Maria z Nazaretu, ikona rodící se církve, je vzorem toho, jak by měl každý přijímat dar, jímž se Ježíš dává v eucharistii. (*Sacramentum caritatis*, 30 – 33)